

Innst. S. nr. 335

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

St.prp. nr. 79 (2008–2009)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Kommunalbanken AS – kjøp av KLPs eierandel

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Kommunalbanken AS er et aksjeselskap der staten eier 80 prosent av aksjene og Kommunal Landspensjonskasse (KLP) eier 20 prosent av aksjene. Formålet med Kommunalbanken AS er å gi lån til kommunal sektor. Selskapet skal også gi eierne avkastning på innskutt kapital. Banken opererer i finansieringsmarkedet på linje med andre aktører.

Fram til 1999 var Norges Kommunalbank et statlig forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og regionaldepartementet. Bedriften ble i november 1999 omdannet til et aksjeselskap med staten som eneier. I 2000 ble 20 prosent av aksjene solgt til KLP. Etter dette har det ikke vært endringer i eiersammensetningen.

I proposisjonen ber Kommunal- og regionaldepartementet om Stortingets samtykke til at departementet kjøper tilbake KLPs eierandel på 20 prosent på de vilkår som er fastsatt i avtalen mellom staten og Kommunal Landspensjonskasse (KLP) av 7. mai 2009.

I de senere årene har Kommunalbanken AS og Kommunekreditt Norge AS vært de to største aktørene i kredittmarkedet for kommunesektoren. Kommunekreditt Norge AS er heleid av Eksportfinans ASA. Eksportfinans' aksjonærer består av 26 forretnings- og sparebanker, som samlet eier 85 prosent av aksjene i selskapet og staten ved Nærings- og handelsdepartementet som eier 15 prosent. En økning i innlånskostnadene har gjort at Eksportfinans ASA

har stoppet tilgangen på kapital til Kommunekreditt Norge AS, og konkurransen i utlånsmarkedet for kommunesektoren har derfor endret seg.

Departementets vurdering er at denne situasjonen er uheldig for konkurransen i markedet og for prisen på lån for kommunene. For å styrke konkurransen i markedet er det behov for en sterk aktør i tillegg til Kommunalbanken AS.

I forbindelse med tiltakspakken for Eksportfinanskonsernet, jf. St.prp. nr. 32 (2008–2009) Statlige lån til Eksportfinans ASA, ga nærings- og handelsministeren uttrykk for at staten sammen med de andre eierne i Eksportfinans ASA ville bidra til en god strukturell løsning, slik at Kommunekreditt Norge AS fremdeles kunne bidra til god konkurranse på utlånsmarkedet for kommunene.

Et sentralt mål for Regjeringen er at kommunene får de beste lånevilkår, slik at lånekostnadene holdes nede. Konkurranse mellom ulike aktører anses som en viktig faktor for å oppnå dette.

Ved kjøp av KLPs eierandel i Kommunalbanken AS, er det departementets vurdering at det vil være uproblematisk med 100 prosent statlig eierskap i Kommunalbanken AS. Gjennom kommunesektorens innflytelse i KLP vil i praksis det ene store norske finansieringsselskapet for kommunesektoren gå fra å være kontrollert av norske banker til å bli kontrollert av kommunesektoren.

Kjøpsutgiften foreslås bevilget med 531,9 mill. kroner over kap. 2427 Kommunalbanken AS, post 96 Aksjekjøp, og finansieres ved trekk på statens konto i Norges Bank.

Utgiftene ved bruk av eksterne konsulenter i kjøpsprosessen utgiftsføres på kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet, post 1 Driftsutgifter. Bevilgningen på kap. 500 post 1 foreslås økt med 1 mill. kroner, fra 141 500 000 kroner til 142 500 000 kroner.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Tore Hagebakken, Saera Khan, Inger Løite, Tom Strømsstad Olsen og Arild Stokkan-Grande, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Åge Starheim og Ib Thomsen, fra Høyre, Kari Lise Holmberg og Bent Høie, fra Sosialistisk Venstreparti, Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Anna Ceselie Brustad Moe, og fra Venstre, Vera Lysklætt, viser til at Kommunalbanken AS er en helt sentral aktør for å finansiere viktige kommunale investeringer. Kommunalbanken AS og Kommunekreditt Norge AS er de mest brukte finansinstitusjonene i Kommune-Norge. Til sammen har selskapene markedsandeler på over 60 prosent. Konkurransen mellom selskapene har bidratt til lavere renter for kommunene. Lavere lånekostnader gjør at mer av kommunenes inntekter kan brukes til kommunal velferdsutbygging.

Komiteen viser til at i løpet av det siste året er situasjonen endret. I september 2008 innførte Kommunekreditt Norge AS utlånsstopp til kommuner og fylkeskommuner. Konsekvensen er mindre konkurranse i lånemarkedet i tillegg til at enkeltkommuner har hatt problemer med å få tatt opp lån.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
<i>Utgifter</i>			
500		Kommunal- og regionaldepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 141 500 000 til kr 142 500 000	
2427		Kommunalbanken AS	
	96	(NY) Aksjekjøp, bevilges med	531 900 000

II

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet kan overskride bevilgningen over kap. 2527 Kommunalbanken AS, post 96 Aksjekjøp, som følge av endringer i rentekomponenten i vederlaget og tidspunkt for overtakelse.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 10. juni 2009

Tore Hagebakken

leder og ordfører